

HYVINKÄÄN

HANGONSILTA

HYVINKÄÄ *h*

HANGONSILLAN ALUE

Hangonsillan alue on 2020-luvun merkittävin kaupunkikehityskohde Hyvinkäällä. Entiselle Hangonratapihalle nousee uusi Hyvinkään keskustaa laajentava ja kaupunkirakennetta eheyttävä asuinalue lähipalveluineen.

Alueen suunnittelu on alkanut vuonna 2012 järjestetyllä ideakilpailulla, jonka pohjalta alueelle laadittiin yksityiskohtaisempaa suunnittelua ohjaava kaavarunko. Alueen asemakaavoitus ja toteutus on edennyt vaiheittain, ja tällä hetkellä alueelle ovat valmistuneet ensimmäiset asuinkorttelit, Kipinä-talo ja Hangon radan ylittävä kevyen liikenteen silta.

Tavoitteena on monipuolinen, laadukas ja urbaani asuinalue, jossa huomioidaan alueen identiteetti, kaupunkikuva, lähiympäristön vehreys sekä kestävä liikuminen ja tulevaisuuden asumiset tarpeet.

Alue on valmistuessaan koti n. 2000 hyvinkääläiselle.

HISTORIAA

Hangonsilta on entistä suoaluetta, Terrisuota, jota on täytetty ratapihakäyttöä varten, ja se toimi historiansa aikana Hangon- ja nykyään jo puretun Karkkilaradan lastaus- ja varikkoalueena.

Hangonrata, ns. Hankopaana, rakennettiin vuosina 1871-1873 alun perin tarkoituksena tarjota Pietari-Riihimäki väliselle radalle jatkoyhteys Hangon satamaan.

Siirtolaisliikenteen vilkastuttua 1800-luvun lopulla liikenne Hangonradalla kasvoi. Hyvinkästä tuli merkittävä risteysasema, kun reittiliikenne Hangosta Tanskan, Saksan ja Englannin kautta Yhdysvaltoihin avautui. Hyvinkää toimi Amerikkaan lähtevien siirtolaisten välietappina, jossa lähtijät majoittuivat jonkin aikaa ja odottivat laivojen saapumista ennen matkan jatkamista Hangon satamaan.

1900-luvun lopulla alettiin suunnitella radan laajentamista Kytäjälle ja Karkkilaan, jolloin se yhdistäisi Kytäjän sahan ja Högforsin tehtaan rataverkkoon. Ratayhteys Högforsiin, ns. Karkkilarata, avattiin 1911 ja se palveli henkilö- ja tavaraliikenteen yhteytenä aina vuoteen 1967.

Historia entisenä ratapiha-alueen ja Amerikkaan lähteneiden siirtolaisten kauttakulkupaikkana näkyy uuden Hangonsillan alueen nimistössä: alueella on mm. kevyenliikenteen väylät Ameriikanraitti ja Hullin raitti, Atlantti-aukio, Ellis Islandin puisto, Hangonasemanraitti ja Veturitallin puisto.

KIPINÄ

Kipinä valmistui marraskuussa 2020 ja sen tiloissa opiskelee päivittäin n. 900 lukiolaista ja vuosittain n. 4700 Hyvinkään opiston kurssilaista.

Hyvinkään lukio on yksi Suomen suurimmista lukioista, ja opinnoissa on mahdollista painottaa luonnontieteitä ja taideaineita sekä yhdistää opintoja laajaan kielitarjontaa tai huippu-urheilua tukevaan harjoitteluun. Hyvinkään lukio tekee yhteistyötä Hyvinkää Opiston kanssa, joka järjestää vuosittain yli 500 kurssia eri ainealueilta.

Kipinän suunnittelussa lähtökohtina ovat olleet osallisuus, yhteisöllisyys ja elinikäinen oppiminen. Kipinä toimii kaupunkilaisia palvelevana yhteistilana, jossa on mahdollista järjestää isoja ja pieniä tapahtumia ja juhlia.

Kipinä on Hyvinkään kaupungin ensimmäinen julkinen rakennus, joka tuottaa osan energiastaan aurinkovoimalla. Kipinän katolla on 400 paneelia ja ne tuottavat n. 20 % talon tarvitsemasta energiasta. Aurinkopanleiden tuotantoa on mahdollista seurata [reaaliaikaisesti netissä](#) ja mobiilisovelluksella.

VANHANKIRKONSILTA

Hangonradan ylittävä Vanhankirkonsilta avattiin kevyen liikenteen käyttöön 1.9.2021.

Kipinä-talon tapaan sillan rakenteissa on käytetty materiaalina corten-terästä, jonka pinta ruostuu ajan myötä suojaten siltaa säältä ja sulauttaen sen osaksi nykyistä rautatieympäristöä.

Sillan kokonaispituus on noin 300 metriä ja leveys kuusi metriä. Hangonsillan puoleisessa päässä on kierreramppi, ja pääsy sillalle on täysin esteetön.

Sillalle on tulossa kävijälaskuri, joka mittaa sillan päivittäistä käyttöä. Liikenne-ennusteissa on arvioitu, että käyttäjämäärä olisi vuorokaudessa noin 1600, joista jalankulkijoita on n. 600 ja pyöräilijöitä n. 1 000.

SUUNNITTELUPERIAATTEET JA TAVOITTEET

Ideakilpailun voittajaehdotuksen pohjalta alueelle laadittiin kortteliviitesuunnitelmia, joiden keskeiset periaatteet tiivistettiin alueen suunnitteluperiaatteiksi.

Tavoitteena on kaupunkikuvallisesti laadukas ja urbaani asuinalue, jossa Läntisen yhdystien ja Hanganradan varteen muodostuu yhtenäistä ja muurimaista, korkeamman rakentamisen (n. 4-6-kerroksista) aluetta. Alueen sisäosiin puolestaan tavoitellaan matalampaa (n. 2-4-kerroksista), rakennustyypeiltään vaihtelevampaa ympäristöä, jonka läpi kulkee vihreä liikkumis- ja oleskelualue, joka avautuu ajoittain pieniksi puistoiksi, leikkikentiksi ja toiminnallisiksi aukioiksi.

Alueen pysäköinnissä tavoitellaan laitosmaiseen ja keskittytyyn pysäköintiin perustuvia ratkaisuja, jotta piha-alueet säilyisivät vihreinä ja ajoneuvoliikenteeltä rauhoitettuina.

ASUINALUEEN 1. VAIHE

Ensimmäisen asuinalueen suunnittelun ja toteutumisen myötä tavoitteet täsmentyivät ja toteutuneet suunnitteluratkaisut poikkesivat jonkin verran alkuperäisistä suunnitteluperiaatteista.

Eryteisesti Hangonradan varteen sijoittuvan kortteli toteutui tiiviimpänä ja ratkaisut poikkesivat suunnitteluperiaatteista mm. talotyyppien ja kerrosluvun osalta. Hangonradan varren korttelin rakennukset ovat kerrostaloja ja kerrosluku vaihtelee pääasiassa 4-6-kerroksen välillä. Astreankadun ja Hangonradan kulmaan osoitettiin maamerkkimäinen, osittain 8-kerroksinen asuinrakennus.

Alueelle laadittiin rakentamistapaa ja kaupunkikuvaa ohjaava Laatikäsikirja, joka ohjaa alueen rakentamista yhtenäiseksi ja tunnistettavaksi kokonaisuudeksi, joka vahvistaa alueen identiteettiä.

Alueen valmistumisen jälkeen pysäköintinormin on huomattu aiheuttaneen haasteita ja alueella on ollut vajetta pysäköintipaikoista.

Kortteleiden suunnittelussa käytettiin viherkerroinmenetelmää, jossa tuli saavuttaa alueelle asetettu tavoitearvo viherrakentamisen suhteen. Alueen viherrakentaminen on vielä kesken, mutta alueelle on

Alueen pelastustiejärjestelyt perustuivat nostoautoista pelastamiseen, minkä todettiin vievän paljon tilaa ja aiheuttavan haasteita vihreiden pihajalkeiden toteuttamiseen.

ASUINALUEET

Hangonsillan ensimmäisen asuinalue toteutettiin kumppanuuskaavoituksena, jossa alueen tulevat toteuttajat osallistuivat suunnitteluun alusta asti. Ensimmäinen asuinalue on jo lähes tulkoon valmistunut ja uudet asukkaat ovat päässeet muuttamaan koteihinsa. Viherrakentaminen ja viimeisten asuinrakennusten toteuttaminen on vielä kesken.

Kumppanuushankkeesta järjestettiin palautetilaisuuksia keväällä 2021 virkamiesten ja alueen suunnittelijoiden ja toteuttajien kanssa, ja saatua palautetta hyödynnetään seuraavan alueen suunnittelussa.

Seuraavan asuinalueen asemakaavoitus on ohjelmoitu vuodelle 2022, ja kumppaneiden haku toteutetaan vuoden 2021 lopussa.

ILMASTOKESTÄVÄ HANGONSILTA

Hyvinkää on mukana Suomen Ympäristökeskuksen koordinoimassa CANEMURE-hankkeessa, jossa edistetään kuntien ja maakuntien hiilineutraaliuteen tähtäviä toimenpiteitä.

Hangonsillan alue on yksi CANEMURE-hankkeen kohdealueista, jossa keskitytään kehittämään hiilineutraalia kaupunkisuunnittelua ja sitä tukevia toimenpiteitä. Alueella tavoitellaan mm. puurakentamista, pienenergian tuotantoa, monimuotoista viherrakennetta ja hyviä kevyen liikenteen yhteyksiä.

Keväällä 2021 Hangonsillan ilmastokestävydestä toteutettiin työpaja, johon osallistui Suomen ympäristökeskuksen, Ilmatieteenlaitoksen ja Hyvinkään kaupungin työntekijöitä sekä Hyvinkään lukion opiskelijoita. Työpajan tavoitteena oli arvioida ilmastokestävien toimenpiteiden toteutumista Hangonsillan ensimmäisellä asuinalueella, sekä suunnitella ja ideoida toimenpiteitä seuraavalle asuinalueelle.

